

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Var. utca 214. sz. alatt,
hová

A lap szellemi részét illető
ajánlatok küldendők.

Kiadóhivatal:
Magyarországi Márton
Könyvnyomdója
hová

Az előfizetési pénzek és
hirdetési költségek küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Hirdetési díjak:
3 hasábos petitorsorért vagy
annak helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Város-e vagy falu?

Ez a kérdés foglalkoztatja városunk lakosságát s az 50% községi pótdadó, mellyel városi hűbesei egymást és másokat is ijesztgetnek, oly hangulatot teremtett, hogyha az oly könnyen menne, minden higgadt gondolkodás nélkül, nagyközséggé alakítanánk városunkat, mely városnak alapított 100 éves múlttal dicsekedhetik.

Ez a munus pedig azon incidensből jelent meg, hogy az italmérségi jogért megállapított, de minden községben a közbirtokosság által igényelt kártalanítási összegek letiltása következtében megeszállt jövedelem nem fődözvén a kiadásokat, Győ-Szárhegy község tisztviselőinek apasztása és a megmaradtak fizetésének leszállítása által az egyensúlyt helyreállítván, a megye alispánja minden községnek rendeletet küldött, hogy a költségeloirányzati hiányokat Szárhegy község példájára elenyésztetni s így az egyensúlyt helyreállítani törekedjenek.

Városunk tanácsa is ilyen rendeletet kapván, a múlt hó 29-re összehívott képviselőtestületi gyűlés elé terjesztette a rendeletet; de nem javasolta sem a tisztviselők apasztását, sem a fizetések leszállítását, hanem úgy remél a bajon segíthetni, hogy a regale kártalanítási összeg kamatait jóváhagyás reményében e célra felhasználja, vagy míg a kártalanítási összeg iránti jogosultság jogérvényesen eldöntetik: kölcsönrel fődözi a hiányt.

Nem is kellett több, mint a regale-váltásról beszélni; ez már nebántsvirág! Mindenki a magáénak tartja; mindenki jogot formál hozzá s alig várja már azt a boblog napot, midőn kidobolják, hogy menjünk azt a sok pénzt elosztani, pedig nincs

joga hozzá a csikszeredai közbirtokosságnak, — mely voltaképpen nem is létezett —; az italmérségi jog a várost mint jogi testületet illette mindig s így a kártalanítási összeg is csak ezt illetheti, s részére is lett kiutalva.

De hát persze kimondotta a miniszter, hogy az összeg a közbirtokosságot illeti s így akár van jogunk, akár nincs, bele tőkedünk, mint a vak a kertbe s fogunk perelni talán 50 évig, míg a költségek legalább felét fölemészti a váltásösszegnek s akkor elvesz a per, s nem lesz sem város, sem pénz; de addig legalább meg van a remény, hogy ha majd a gyermekeink azt a pert megnyerik, mennyi pénzt kapnak s mily jó dolguk lesz.

Ilyen észjárásnak tulajdonítható azon indítvány is, mely az említett képviselőtestületi gyűlésben tétetett, hogy miután a regale jog a közbirtokossággé, mely még csak a kamatait sem hajlandó a város fenntartási költségeinek fődözésére átengedni, — s miután már a jövő évre is 3000 frtot meghaladó hiány irányoztatott elő, tehát a kiadásokat fődözni nem képes: mondja ki a képviselőtestület, hogy a várost nagyközséggé alakítja. — És lett erre általános helyeslés.

Kettő, három, kik higgadtan gondolkodtak, felvilágosítással szolgáltak arra nézve, hogy a nagyközséggé alakulás azon gyűlés tanácskozás tárgyát nem képezheti, — s hogy annak a törvényben előírt más módja van; — helyesebb lenne azonban a pénzügyminiszterhez egy küldöttséget mentesíteni a kártalanítási összeg megállapítása körül fölmerült nagy differenzia miatt, e helyett azonban elhatározatott, hogy a képviselőházhoz, a bel- és pénzügyminiszterek-

hez okadatolt felirat intéztessék, melyben a közigazgatási albizottság által a Csikszereda város mint jogi testület részére megállapított 140 ezer frtnyi kártalanítási összeg kiutalása kéretik.

Az arányosítás — mint azt a megye törvényhatósági bizottságának a képviselőházhoz intézett felirata is oly helyesen érveli Csikmegyének csak veszedelmére szolgál; eddig a községek és városok existálhattak s nem volt községi pótdókra szükség, míg most, a közbirtokosságok szereplése után minden község a legnagyobb kellemetlenségekkel küzd s egyelőre be sem látható, hogy milyen következményei lesznek; de annyit tapasztalunk, hogy jó nem.

Városunkban is így lett közbirtokosság, mely téves felfogással magáénak tartja a város tulajdonát képezett italmérségi jogért kiutalt kártalanítási összeget s ezt a város jövedelméből elvonva, azon kényes helyzetbe akarná juttatni, hogy nagyközséggé alakuljon; de hát édes Istenem, meggondolták-e jól a városi közbirtokosok, hogy akkor nem verhetik a mellüket azzal dicsekedve, hogy: „én városi polgár vagyok“, a mint pedig népünket ismerem, ez a legnagyobb csapás volna rá nézve.

Leghelyesebb lenne mindenesetre az, ha a most született közbirtokosság a kártalanítási összeget jogos tulajdonosának, a városnak per nélkül oda adná, azon kikötéssel, hogy fizesse a papot, kántort és fődözze kiadásait úgy, hogy a városi lakosokra semminemű pótdót ne rőjjon s nyugodtan élhetnének, mint eddig.

Különben a nagyközséggé alakulás sokféle hátrányairól lapunk közelebbi számban még szólni fogunk.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

A csikmegyei közkórház új épülete.

Csikszereda, 1890. december 1.

Egészen csendben, minden hivatalos ceremóniánkül lett a múlt hó elején megyénk új kórház rendeltetésének átadva, mintegy természetes következményeként annak a zajtalan, de annál átlátszóbb működésének, melyet ez intézet népünk szegényebb sorsu részénél, a humanismus szempontjából is hosszú évtizedek óta kifejti. S a kik tudják, hogy magának a kórháznak kellett krajczarról-krajczárra összekuporgatni a majdnem 40 ezer forintra rugó építési költségeknek úgyszólván egész részét, azok most, hogy az új épületet külső szemlélésével s a higienia minden követelményeinek megfelelő belső berendezésével felépülve látják, mindenesetre egyetértenek velünk, midőn első sorban is a kórház dolgait intéző férfiaknak mondunk érte köszönetet.

Az egyemeletes épület, mely negyven ágyra van berendezve, földszinten a férfiak, az emeleten pedig a nők számára s a mely a város legszebb pontján, a délnyugati résznek az egész várost uraló emelkedett helyén egyedül, szabadon áll, — úgy a talajviszonyokat, mint a levegő tisztaságát illetőleg a lehető legegészségesebb fekvéssel bír, — s

fekvésének ez előnyét csak emeli aztán az a szép kilátás, mely az épületből minden irányban a néző előtt feltárul. Homlokzata keletre néz. Közepén van a főbejárat, mely a földszint tágas előcsarnokába vezet. Ide nyílik az igazgatósági iroda, a felügyelő lakása és a férfiak fürdőszobája.

Az előcsarnokból üveges ajtókkal elzárt, fűthető folyosók nyulnak jobbra és balra, melyekből a betegségek nemei szerint elkülönített kórszobákba juthatni. — A jobbra nyuló folyosó végén van a southerain lejárata, hol az élelmező lakása, a mosó és főző konyha, valamint a pincehelyiségek vannak elhelyezve.

Az emeleten szintén egy világos, nagy előcsarnok van. Ebbe nyílnak az orvos lakásának, a műtőszobának s a női fürdőszobának ajtai. Itt is, mint a földszinten zárt és fűthető folyosók vezetnek a kórszobákhoz, melyeknek száma összesen 11, közöttük 3 olyan, mely csak 1—1 ágyra van berendezve, magános betegek számára.

A kórszobáknak minden ablaka három méter magassággal és 1 méter 20 centiméter szélességgel az épületnek kelet felé néző oldalán van s minden kórszobában csak annyi ágy van elhelyezve, a mennyi köbtartalmához képest, az egyes betegek számára szükséges s szakszerűleg megállapított tér és levegőmennyiségnek megfelel. Ezen körülmény aztán, valamint az ablakok nagysága által feltételezett világosság és a természetes szellőztetés képessége már magában véve is eléggé biz-

tosítaná — a főként kórházaknál oly annyira fontos légszerét és azt, hogy a betegek megkapják a kellő mennyiségű tiszta friss levegőt, mégis — különösen ez utóbbi szempontból, tekintettel a nálunk nagyon hosszúra nyúló télies időjárásra, minden kórszobának egy külön szellőztető készüléke van, mely a fűtési rendszerrel úgy van kombinálva, hogy a szoba fűtése csakis közvetlen a szabadból — külön e célra a kórszobák falaiba beleépített u. n. szellőztető csatornákon át jövő levegő felmelegítésével történhetik, úgy hogy a betegek télen által is, megkapják mindig a szükséges kellő fokozatú felmelegített, de tiszta, friss levegőt.

Hirlapirói tisztünkhöz képest, szükségesnek tartottuk a fentebbiekben röviden megismertetni közönségünket megyénk új kórházával. S midőn ezt megtettük, önkénytelenül is reá kell gondolnunk kórházunk egy másik, nagyjelentőségű újabb előnyére is, melyet szintén csak modern építése és berendezésének köszönhet. Az. t. i., hogy ha a gümökörös betegségeknek a Koch-féle beoltások általi gyógyítása teljes sikerűnek fog bizonyulni, ez esetben a kormány, mint kijelentette, általánosítani fogja e gyógymódot, s akkor a mi megyénk szegényebb gümökörös betegei is, kik jól tudjuk, annyian vannak minden faluban, könnyebben részesülhetnek e gyógymód áldásos hatásában.

B—r.

A jövő évi országos költségvetéshez.

Most vannak az országos költségvetési tárgyalások folyamatban. (A mivel a modern alkotmányos korszak alatt alig találkoztunk az 1891. évi költségvetés legalább papíron kibontakozva az örökös deficitok gyötrelmes vergődéseiből, 4000 frt bevételi többlettel nyújtott be. E 4000 frt beillenék akármelyik község költségvetési többletébe. Van is ám újongás, határtalan örömesapongás és kérkedés az uralkodó liberalis táborban. Feltéve, hogy realis tétéleken alapszik a költségvetési többlet, — ideje volt már, hogy ezen agyonadózott nép újabb deficitekkel ne terheltessék, de ama csapongó öröme a 4000 frt többlet alkalmából semmi okunk. Miért? E kérdést azon olvasóink érdekében, kik talán más lapokat nem olvasnak, — néhány realis adattal világítjuk meg.

Azt mondják a Weckerle-é az érdem az elért sikerekért. Ez téves felfogás.

Weckerle mint jó adminisztrátor csak felhasználta azon jól szivattyúzót, drasztikus adócsavar eszközöket, melyeket a közvetlen és páratlanul erélyes pénzügyminiszteri előd kezeibe adott.

A magyar nemzet állami életének történetében nem szerepelt még államférfi, ki nemzet fiát adófizetésre úgy megtanította volna — az adócsavart oly kíméletlenül megszorította volna, mint Tisza Kálmán. Alig van már adómeny, mely az Tisza Kálmán alatt tetemesen nem szaporodott volna. „A mit a Bach-korszak csak feltalált az adóadminisztráció s a fiskalizmus terén, azt mind átültették a magyar földre — legelőbb kifizézték egy kis magyar sújtással.” Ez nem politika, ez tény, ez tárgyilagos igazság, mit konstatálni jogunkban áll.

Nem lenne nehéz bizonyítani, hogy ma egyetlen egy középszerű község több adót fizet, mint 50, sőt 10 évvel ezelőtt egy egész vármegye. — Szóval Tiszai az érdem. Magyarországon az adók forrásainak feltalálásában és Weckerle-é lesz azok érvényesítésében.

Vagy ki nem tudja, hogy Tisza kormánya alatt két illeték törvény hozott, a földadókat rendszer revidiáltatott, — a fogyasztási adó mindenféle címeken felszólaltatott, a szeszadó, a különféle osztályon jövedelmi adók, — adó sít. sít. mind az nevéhez fűződik. Egyebet elhallgatva, csak most kezd feltűnni, hogy az államkormányzat a regalejog megváltásával mily óriási kárt okozott nemzetnek, mily jövedelmi forrást vett ki a szegény elnyomott nép kezéből s a regalejod, illetőleg a szesz árának felemelésével mily nehéz csapással sújtotta a népet. — Ettől is eltekintve, ma csak a földadó vidékenkénti aránytalansága és az ingatlanokra nehezebb elviselhetetlen sok illeték — az élelmiszerek fogyasztási adója elég volna arra, hogy az adókkal tülesigázott, főleg földművelő népet teljesen tönkret és saját hazájától, kedves fűzföldjétől idegen földre

— más, jobb hazába űzze. — Adóról van bőven gondoskodva, de arra, hogy a szegény nép e rengeteg adóját honnan keresse meg — alig gondolkodik valaki.

Ilyen megnehezítő körülmények között, midőn minden kigondolható jövedelmi alap és forrás kihasználva, vagy azok kihasználása előirányoztatott — nem jogosult a 4000 forint többlet alkalmából merített örömesapongás.

Ez nem a közállapotok s főleg közgazdasági viszonyok javulását, a közjólét beállítását, hanem az adócsavar tulszorítását jelenti. Ez a szomorú valóság. Ha meggondoljuk, hogy ily rengeteg áldozatok árán állítottott helyre az államháztartásban az egyensúly és a legfontosabb nemzeti érdekekről, a nép mindennapi kenyeréről nincsen gondoskodva: a jövő évi budgettöbblet felett nem örvendezni, hanem szomorkodniunk kell. Igen, mert a nemzeti élő tőkét képviselő munkás osztály már több nem csekély tőkéjének kamataiból tengődik, hanem tőkéjét fogyasztja s fizeti az ezerféle címen követelt adókba.

Valóban az élvezett alkotmányos állampolgári jog és szabadság a mai kiszolgáltatásban, alig áll arányban a meghozott áldozatokkal. *Falusí.*

LEVELEZÉS.

Katalin-ünnepély Csiksomlyón.

A csiksomlyói főgymn. ifjúság ez évi november 25-én szent Katalin, mint az intézet védőszentjének tiszteletére, akademiát rendezett a rajzterem díszes helyiségében.

Vallásérkölesi nyilvánulása volt az kegyelele jelen az intézet patronájához s egyúttal kellemesen gyönyörködtető productio is, mely tanúságot tett a tanuló ifjúság kedélye belvilágáról és aestheticai ízléséről. De fényt és elismerést sugárzott a tanári kar állása közhasznú betöltésére. A gazdag műsor felvonásaiban működött tagok bebizonyították, hogy a módszere, haladása miatt felsőbb helyről is elismerésre érdemesített intézetnek tiszteletet tudnak szerezni a közvélemény előtt is. Csak sajnálni lehet, hogy a vidéki közönség rendkívül gyér látogatása miatt nem részesítette ama pártolásban, melyet megérdemelt. — Látni a közművelődés porondján harsolni vágyó kezdő athletákat, minőig hazafias érzületet kelt lelkünkben, de látni ily helyen, arról győz meg, hogy a szép, jó igaz mintu fogékony, tudomány és haladás ma már nemcsak városok monopóliuma, hanem közkinése az a keleti határ védőbástyáján őt álló fogékony székely tanuló ifjúságnak is.

Isteni tisztelet után a tiz pontból álló változatos program a „Hymnus”-sal vette kezdetét, s a mennyiben a tanoda kezdő zenészeinek hegedűakkordjai vegyültek a torokhangszálak harmóniájába a szepművészetek ez új nemű produktója igen élvezetesnek bizonyult. Dícséri ez Korber Imre új zene- és ének-tanár műzslését — hivatással járó odaadását

2. Az egyházas szellemű „Ének” az ifjúság vallásos érzületének s hasonlókat a hallgatóságban is fölkelteni nemes feladat.

3. „Szent Katalin élete a magyar verses legenda nyomán” Boga József VII. oszt. tanulótól képezte az ünnepély méltó központját. Írói tehetség, párosulva a tárgynak megfelelő folyékony irálylyal, élénk előadás és folyton ébrentartó hangléjtéssel nagymérvben fokozták a tanulságos tartalmat. Írója az irodalom mezején ugylátszik hivatva van sok kalászt gyűjteni s a nemzeti művelődés javára értékesíteni.

4. Hegedű-kettős a „Varázsfátyol” cz. dalból törekvő szellemekre mutat.

5. „Humoreszk” a felolvasó játszi-élénk fel fogásával úgy tűnik elő, mint ki a közélet porondján már villogtatta volna megedzett kardját.

6. „Búcsú” jól sikerült.

7. A különböző nyelven tartott szavatok tanúságot tesznek arról, hogy itt egy modern berendezettségű tanintézetben vagyunk. Az öt nyelvű szavolat pathetikus előadással sok élvezetet nyújtott. Az idegen nyelven fellépő ifjak ügye hangléjtésükkel ránk akarták disputálni a tartalom értelmét is; azonban a magyar szavallat már behatolt a szívekbe is, ott nemes és vallásos érzelmeket keltett, melyek az arcz vonásaiban tükrözöltek vissza. Jól hordozott hang és jól alkalmazott tagléjtés igen élvezetessé tették a szavalmányt.

8. „Imadal”. Latinból fordította Imets F. Jakó főgymn. igazgató. Csoda lett volna, ha a veterán igazgató és író vagy egy programból kimaradt volna. Husz évi gondos anyai szeretet, munkásság, munkadatlan ügybuzgóság köti őt ez intézethez s még ma is ifju hévvel és szerencsés vidám kedélyhangulattal dolgozik az ifjúság szellemi élete fejlesztése körül. Érdemeit egy egész generatio ismeri, de vajjon tudja-e kellőleg méltányolni is? Erre kevesen reflektálnak. E fordítás szavallata jól sikerült.

„Quartett”. Tartalma és dallama művészi volt és kézzelfoghatólag demonstrálta, hogy az otthoni búst, egyhangú, folytonos töprengéssel járó élet nem ér semmit s már csak ezért is kívánatos, hogy a közönség nagyobb érdekeltséget tanúsítson jövőre ily alkalomból.

Végül az érdemes igazgató ur szokott nyájas modora szerint köszöntet mondott az ünnepélyen megjelent, jobbára helyi közönségnek, — az ünnepélyt rendező tanárok és szereplő ifjúságnak ügybuzgóságaért.

Nem hagyhatom említés nélkül a látottakat és hallottakat. — Közérdekűnek tartom e helyen nyntan rámutatni vármegyénk e szellemi emporiumában ma föltűnt oázra, hogy az intézet ily ünnepélyei iránt a közérdekeltség fel-felbuzduljon, a tanerőknek a közelismerés bizalmat és hálát szavazzon, a tanuló ifjúságba pedig a nagyratörekvő szellemet tovább fejlessze. Sok ily ünnepélyt!

H. F.

Fővárosi tárczalevél.

Budapest lakosságát többszerint lázban tartja egy betegség gyógymódja. Soha akkora érdeklődés nem volt tapasztalható orvosi szaktudomány iránt, mint most, midőn Koch tanár, a híres berlini orvos tüdővészellenes befeccskendezéseivel tesznek kísérletezéseket a főváros különböző kórházaiban. A politikai és irodalmi kérdések mapl-nem egészen háttérbe szorultak e fontos találmány előtt és mindenki csak az utóbbinak hatását mérlegeli, vizsgálja és fontolgatja az emberi társadalom jövő alakulása szempontjából.

És tagadhatatlan, hogy fővárosi szakköröinket feladatuk magaslatán találta e fölfedezés. — Nem kíméltek költséget, fáradságot, utánjárást, csak hogy a titok birtokba juthassanak minél előbb.

A fővárosból elsőnek zarándokolt Berlinbe dr. Szigethy Márton pestmegyei t. főorvos és gleichenberi fűrdő-orvos, hogy magától dr. Kochtól nyerjen utasítást az új gyógymódra nézve. Csáky Albin gróf kultuszminiszter és Vay Miklós báró főrendiházi tag ajánló levéllel látták el dr. Szigethit, kinek, csak így lehetett eljutni a hírneves berlini tudóshoz.

Ennek köszönhető, hogy dr. Szigeti Koch tanár útmutatásait személyesen fogadhatta, — és hogy most már a magyar fővárosban értékesítheti tapasztalatait a szenvedő emberiség javára.

Koch 1882-ben fölfedezte azt, hogy a tuberkulózis tüdőben, valamint azok váladékában, paraziták, vagyis apró, szabadszemmel nem látható pálezi-ka alakú állatkát, bacillusok vannak, a melyek más állatba beoltva, szintén tuberkulózist teremtnek, és a melyek nemesak kísérői, hanem okozói is a tuberkulózisnak. A fölfedezés az orvosi tudománynak és különösen a gyógyító eljárásnak új irányt adott. A természetbuvárok mind olyan szert kerestek, a mely a tuberkulózist okozó bacillusokat megöli. Az egyik benzoavas-natriumot, a másik fluorokömvet ajánlott, a harmadik meleg gőzt, a negyedik kénes-gőz belégzését javasolta, és míg az első kettő egészen haszontalannak bizonyult, az utóbbiakat oly fokban és adagban kellett volna belélegzeni, hogy a bacillusokkal együtt az egész organismus elpusztult volna. A legjobbnak kétségkivül a kreoatot bizonyult. Jó életmód mellett és jó levegőben sok tuberkulózist beteg meggyógyított a kreoatot.

Ez idő alatt szünet nélkül kereste azt a szert, mely gyorsan és biztosan öli meg azt a bacillust, vagy legalább megátolja fejlődésében, hogy az emberi szervezetre ártalmatlanná tegye. És meg is találta. Fölfedezéseivel nem akart még a nyilvánosság elé lépni, de a sajtó, mely folytonosan foglalkozott vele, kényszerítette reá, hogy szóljon, hogy az itt-ott felmerülő téves állítások ne találjanak bitelre, s hogy a nagy közönség kö-

rében ne verjen gyökeret az a téves hit, hogy a tuberkulózis minden körülmények között gyógyítható legyen bármily előhaladott stadiumban.

Az oltó-materiát Libbertz, Koch assisztense adta át dr. Szigethinek. Az oltó-anyag még most nagyon ritka és csak kis adagokban bírja.

Dr. Szigeti Erzsébet-körút 51. számú lakása valóságos ostromnak van kitéve. Annyian jelentkeznek nála, hogy lakása a keresők tömegét alig képes magába foglalni. A kiket személyesen nem fogadhat, azok (főleg vidékiek) levélben fordulnak a Berlinből hazatért orvoshoz.

Koch tanár dr. Szigetivel folytatott beszélgetése közben azt a nyilatkozatot tette, hogy a klimaticus helyek az ő gyógyító szerének teljes győzelme után sem veszítik értéküket, sőt a betegek a jó levegőre, jó táplálkozásra és megfelelő higienicus viszonyokra ezután is ép úgy rá fognak szorulni, mint eddig. Korunk legnagyobb bakterológiai és higienicusai dr. Koch. tanítványai voltak. Nemesak a Berlinbe zarándokló idegen, de a berlini ember is áhitattal nézi a Klöster-Stassén az a régi épületet, a melyben a természettudomány legnagyobb diadalát aratta — és csodálja a nagy férfit, kinek a világtörténet nagyjai közt van helye.

T A N Ü G Y.

A szülők kötelessége gyermekeik és a tanítóval szemben.

(Felolvasott csikmegyei általános tanítói közgyűlésen 1890. október 27-én Csiksomlyón.)

Midőn e valóban szép és igazán fontos, de éppen azért nehéz témát választám jelentéktelen fáradozásom anyagául, szívem fölmeleged, együtt látva a család igazi méltóságát, a társadalom e szentélyét és a népiskolát, a tudományok eme tiszteltremélt elöcsarnokát. Hogy azonban a czélhoz, mely tölem még oly távol esik, bár némileg közel juthassak, legyen szabad rövid értekezésemet mindjárt a még csecsemő kisdedeknél kezdeni. — Teszem azt pedig azért, mivel a gyermeknevelés már e korban kezdetét veszi.

Igaz ugyan, hogy a csecsemőkisdedek még nem részesülnek voltaképeni nevelésben, vagyis a halhatlan lelkek idomításában, hanem azért nevelést nyernek ők is, amennyiben hát testileg gondoztatnak, ápolgatnak és óvatnak. Lássuk csak most miként fejlődnek e kisdedek időnként oda, hogy hova-tovább mind gondosabb és szigorubb nevelésben részesüljenek.

A csecsemő, midőn még teljesen tehetetlen és csak az anyai emlőkön csüngő báb; a világi életéről és a külvilág behatásairól semmit sem tudó ártatlan lény, kinek összes élete csupán csak a bölcső, a dajka, a tápláló emlők és az ápoló anyai karok, — nem sok idő múlva odafejlődik, hogy az anyai emlőt nélkülözve, már onerején járni és állni képes. Ekkor egyszersmind összhangzatosan kezdenek működésbe jönni az életszervek, a teremtői hatalomnak e valóban bámulandó és csodás művei, Ekkor kezd a kisdéd dadogni, egyes gyakrabban előforduló könnyebű szavakat kimondani, tehát beszélni.

Ekkor kezd venni ödes anyjától a nagy, tán legdrágább kincsét: az anyanyelvet. Mindedig tehát a kisdéd csak testi nevelésben részesült. Azonban mivel már önállólag bir egyes szavakat, sőt mondatokat is mondani, megkezdetik a lelki nevelés nehéz munkája, melynél természetesen a szülőknek, kiválóan pedig az anyának hova-tovább mind nagyobb szerepe jut.

A gyermekkel vagy vele születik a rosszra való hajlandóság, vagy időnkint ragad az meg mindenre — különösen pedig erre — fogékony lelkében. Már mostan, ha a gyermek születésétől fogja magában hordja a rossznak hajlamait, nem törnek ugyan föl azok belőle mindjárt tehetetlen kisdéd korában, hanem lelkében még csak alvónak látszó szikrák gyanánt nyugosznak mindaddig, míg a gyermekben többé-kevésbé ébredni nem kezd az öntudat. Mikor ez pedig már bekövetkezett, nyomban rá éledni kezdenek az alvónak hitt szikrák, melyeknek gonosz hatása majd ez, majd ama rossz cselekedetekre ösztökéli a gyermek korlátlan akaratát. Olyan ugyanis a gyermekek szívtalaja, mint egy miveletlen, megmunkálatlan, elhanyagolt hegyoldali parlag, melyhez — hogy hozzáférhessen a földművelő — az útat kieszelní, a módot földtalálni és az eszközöket megválasztani nagyon nehéz.

Az a kifejezhetetlen méltóság, az a szent küldetés, a mellyel Isten fölhatalmazá a szülőket, de meg az a kimondhatatlan jog és sérthetetlen kötevény, melyet Isten rájuk ruházott, valóban nagyok és igazán isteniek. És ha ezen nagy hivatásuknak csakugyan tudatával birnak — s főleg pedig eme fensőbb megbízatás mennyei ihlete át-rezgi nevelői szívük hurjait, lehetetlen nagy munkájukban czél és siker nélkül fáradozniok.

A míg még a gyermek oly kicsiny, hogy nem tudja, mi a jó, mi a rossz, nem tud továbbá a szíret és megvetés között különbséget tenni, — addig az atya és anyai szeretet bármily nagymértékben nyilvánulhat és kell kell is nyilvánulnia, mivel ezáltal egyszersmind a kedélyre is hatnak, mert az nemesedik és vidámul. Míg ha az anya játszi szeretetét nélkülözi a gyermek, szomorú és kedvetlenül lesz, mit a későbbi férfikorra is mintegy örökölni fog.

Mihelyt azonban a gyermek oda fejlődött, hogy bár némileg tudja mi a büntetés, és mi a jutalmazás, azonnal a szülőknek éber figyelemmel kell kísérniök gyermekük, minden mozdulatát és minden cselekedetét. Ámbár a szülőknek egyaránt rajongó és folytonos szeretete gyermekeik iránt mindvégig maradandó, azért mégis mostan, midőn már azok elég nagygyá lettek az eddig batártalan

módon nyilvánult szeretetet nem szabad olyannyira mutatniok, de még a mit észrevétnek vele be löle, az is legyen bölcs és atyai szigorral párosult. És pedig azért, mert ha a bálványozó szeretet mód nélkül pazaroltatik a gyermekre, — könnyen kényesség, önhittség, hízélgés és ennek folytán makacsság fészkel meg annak szívében, mely későbbben is ferde, rossz tulajdonokat szül benne. — Midőn a gyermek olyat tenne, a mi a jóval ellenkezésbe jön, szólítsa meg az atya, mit ha tesz, a gyermek önkénytelenül, bűnbánólag és engesztelőleg fog rá nézni, a mikor is az atya komor, fenyítő tekintetét szintén rávetve, atyai bölcseséggel szóljon gyermeke lelkéhez, rosszalva annak dévaj-ságát és szigoruan tiltva ötet több olyasmi cselekedetektől.

Az atyának mindeme ténykedéseiben az anya ne gyermeke pártján legyen, hanem egész tehet-ségeben gyamolítsa férjét és legyen a dorgálásban lehetőleg segítségére — és viszmt.

Mert hiszen ha egyik rosszalja a gyermek viseletét, sőt azért még meg is bünteti, a másik meg ilyenkor ha ötet pártolja, akkor más alkalommal is rávetemedik a rosszra, gondolva, hogy majd megvéd annak idején anyám — avagy pedig atyám.

Mindazonáltal a szülőknek eme valóban nagy hatalma és igazán szent kötelessége nem azt teszi, hogy aztán illetlenül élve a joggal, gyermekét — mint sok kegyetlen szülő szokta tenni — ember-telen módon dressirozza. Hanem igenis legyen a szülő okos és bölcs, előrelátó és tapintatos a büntetés módjának megválasztásában. Nem pedig hogy mindjárt durván, brutális módon gyermekét agyba-föbe verje. És ez leginkább azért is czéltalan eljárás lenne a fegyelmezésben, mert a mely gyermekeket sokat vernek szülői, annak minden gyöngé-debb érzelme elbénul, fúgyszólván a gyermek egészen elfásul, eldurvul, miért is aztán az ilyenre a szép beszéd, meg a dorgálás vajmi nehezen hat. (Folyt. köv.)

Birósági értesítő.

A csikszeredai kir. törvényszéküél 1890. év november 29-én előadott perekről.

Gál Elek bíró által.

- 1) Csikszögödi Töke Simon ellen Kóka Józsefné sérelmére elkövetett könnyű testi sértés vétsé-g. — Helybenhagyó.
- 2) Csikszögödi Kóka Józsefné ellen Töke Simon sérelmére elkövetett becsületsértés. — Helybenhagyó.
- 3) Csikmindszenti Tamás Jánosné szül. Katona Anna ellen Csoti Ferenczné sérelmére elköve-tett becsületsértés. — Helybenhagyó.
- 4) Csikmindszenti Kánya Jánosné ellen ifj. Pál Ignáczné sérelmére elkövetett becsületsértés. — Helybenhagyó.
- 5) Csikmadarasi Hajdu Lázár ellen özv. Balás Jánosné sérelmére elkövetett könnyű testi sértés vétség. — Helybenhagyó.
- 6) Csikszépvízi Ferencz Ignác ellen özv. Ferenc Andrásné sérelmére elkövetett könnyű testi sértés vétség. — Helybenhagyó.
- 7) Csiklapozai ifj. Botár Ferencz ellen Botár Józsefné sérelmére elkövetett könnyű testi sértés vétség. — Helybenhagyó.
- 8) Csiklapozai Botár György ellen Lopus Zsig-mund sérelmére elkövetett becsületsértés vé-t. — Helybenhagyó.
- 9) Gyimesbükküi idős Bartos András ellen Berszán István sérelmére elkövetett könnyű testi sértés vétség. Helybenhagyó.

Végtagyalás.

1890. december 5-én.

Gegő Jakab csikborzsovai lakos ellen személyes szabadság megsértése és súlyos testi sértés büntette miatt;

Provini Ferencz csikszeredai lakos ellen, más va-gyonának megrongálása vétsége miatt.

ÜKLÖNFÉLEK.

— Gyárfas László tordai kir. ügyész ne-vezte ki királynk ő Felsége a csikszeredai kir. törvényszék elnökévé. — Tisztelettel üdvözljük és szerencsét kívánunk az új elnöknek s óhajtjuk, hogy oly őszinte bizalommal lépjen körünkbe, mi-lyennel mi öt várjuk és fogadjuk.

— Vajna Tamás cs. és kir. kamarás, királyi törvényszéki elnök nyugdíjaztatása alkalmából f. hó 1-én bucuzott el a kir. törvényszék, járásbi-róságok és kir. ügyészség tisztviselőitől. Minden-kinek köny volt szemében, midőn a 15 évi szolgálata alatt mindig méltányos s a tisztviselők iránt mindig atyai jóindulatot tanúsított elnök a meg-hatottság miatt röviden elbucuzott a nála meg-

jelent tisztikartól, melyre a tisztviselők nevében Gál Elek tvszéki bíró adott kifejezést azon tisz-telet, szeretet és ragaszkodásnak, melyet a távozó úgy is mint elnök és úgy is mint ember méltán kiérdemelt s biztosította arról, hogy ez nem fog csökkenni ezután sem s kérte, hogy tartsa meg ő is szeretetében és jóindulatában ezutánra is a tisztikart. Ezután a megjelent tisztviselők [minde-nikével kezetszorítva, ezek visszavonultak. — A hivatalából távozó s társadalmi életünkben is ál-talánosan tisztelt, szeretett és becsült elnök büsz-kén tekinthet vissza szolgálati pályájára, melyen mindig és minden körülmények között humanus, méltányos és mindenkivel szemben jóindulatú és igazságos volt. — A mint értesülünk a tisztik-ar f. hó 8 án nagy diszebedet rendez szeretett elnökének tiszteletére, melyen a város és vidék kitünőségei is résztvesznek.

— **Eljegyzés.** Mednyánszky Lajos kir. mér-nök mult hó 30-án váltott jegyet Wellman Etelka kisasszonnyal, özv. Wellmann Samuelné kedves és szép leányával. Öszintén gratulálunk!

— **Uj táblai bíró.** Ádám Dénes székelyudvar-helyi tvszki bíró a marosvásárhelyi kir. itéletáb lához bíróvá neveztetett ki.

— **Első hangverseny.** A „Csikszeredai Dal-és Zene-Egylet“-nek 1890. évi d e c e m b e r hó 7-én a „Csillag“ vendéglő termében tartandó tánc-cal egybekötött első hangversenyére van szerencsénk a n. é. közönséghez ez ünön is tiszte-lettel meghívni. Baktsi Gáspár, elnök. Műsor: 1. Boulanger-induló. Előadja a zenekar. 2. Hymnus. Erkeltől. Előadja a dalkar. 3. Ha késő este bal-lagok. Krentzertől. Előadja magánkar. 4. Népda-ok és csárdás. Előadja a zenekar. 5. Az égre rajzolódva. Beckertől. Előadja a dalkar. 6. Rezgő polka. Előadja a zenekar. 7. Nem tudom én mi a bajom. Thern K-től. Előadja magánkar. 8. Te vagy barna kis lány. Doppler F.-től. Előadja a dalkar. Belépti-díj személyjegy 60 kr, tanuló- és katona-jegy 30 kr. — Kezdeté pontban fél 8 órakor. — Jegyek kaphatók Gál József egyleti pénztárnoknál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Ezen első nyilvános fellépés alkalmával azon kéréssel fordulunk a n. é. közönséghez, hogy zsege egy-letünket, — mely a közművelődés fejlesztésére és a köz- és jótékonycélok előmozdítására van hi-vatva, — nagybersű pártolásában részesíteni szi-veskedjék.

— **A rendörkapitány ur figyelmét felhívjuk** azon általános óhajra, miszerint intézkedni szives-kedjék, hogy havazások alkalmával a havat háza vagy telke előtt mindenki separtesse le, — hogy ha már járdánk van, ne kelljen egy-egy helyen térdig érő hóban járni.

— **Dr. Váradí Antal** jeles írónk a „Képes Családi Lapok“ szerkesztőségének fő munká-társi minőségben tagja lón. Ez eddig is jelesen szerkesztett szépirodalmi lapunk, mely városunk-ban, megyénkben is igen szép elterjedettségnék örvend, — oly munkaerőt nyert Váradí Antalban, a mellyel irodalmi színvonala bizonyára még maga-sabbra emelkedik.

— **Értesítés és kérés.** A „Kézdivásárhelyi Oltár-Egylet“ 1890. évi november hó 19-én tartott közgyűlésének meghívásából tisztelettel értesitem az érdekelteket, hogy a nevezett oltáregylet jövő 1891. év április 28, 29 és 30 napjain tárlatot fog rendezni, melynek czikkeiből — ha valaki a lelkész urak közül valamit nyerni óhajtana sze-gény temploma részére, ez iránti kérését templomi oltárkivonattal és esperesi ajánló bizonyítvánnyal felszerelve, báró Szentkeresztly Stephanie ehök ömeltóságához czimezve ez évi december 31-ig főt. Bálint László kézdi-orbai főesperos, olt. egyt. igazgató urhoz Bereczkbe küldje be. Tájékozás végett jelzem, hogy az oltáregylet alapszabályai-nak 4. §-val hatásköréről — a szegény templomok gyamolítását illetőleg — első sorban a belső Szé-kelyföldet tüzte ki; és hogy a 28. §-sal a segé-lyezésnél azon községetek, melyekből tagok van-nak, azok fölött, melyekből nincsenek, nagy előny-ben részesíti. — Egyuttal a jó lelkek áldozatkész szívéhez fordulok, bizalommal kérévén, hogy az oltáregyletet magasztos céljaiban fillérekkel elő-mozdítani kegyeskedjenek. Minden fillér áldozat lesz az oltári szentség imadására és a szegény templomok gyamolítására alakult egylet oltárán. Lemhény, 1890. nov. 28. László József plebá-nos, olt. egyt. jegyző.

— A kamara-szenecstály alkalmával K o t t e k Sándor ny. ca. és kir. őrnagy, csikszentsimoni lakos 1 frtot felülfizetett, melynek kimutatása a lezárolás alkalmával tévedésből kimaradt. A kisdédvő-egyesület köszönetet mond a szives adományért.

Szerkesztői üzenetek:

— *) Somlyó. A Katalin-ünnepélyről már terjedelmes értesítést kaptunk. Karácsonyra alkalmat igen szivesen fogadunk.
— Sz. I. Gyó-Sztrmkls. Alkalmilag átnézzük.

Kiadói üzenet.

— Előzetesünket tiszteletteljesen kérjük, hogy hátralékait még e hó folytán beküldeni sziveskedjenek, mert a lap körüli tetemes kiadásokat a nagymérvű hátralékok miatt csak a legnagyobb áldozat árán tudjuk fődözni.

NYILTTÉR.

E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szek.

Csikmegye mindenik községe t. oz. Előljáróságának és képviselőtestületének

Ő cs. és apostoli kir. Felségének mult hó 13-án kelt engedélye folytán mai naptól fogva, itteni 15 évi szolgálatom után nyugdíjba helyeztettem. Midőn Önöktől bucsut veszek, fogadják öszinte köszönetemet azon bizalomért, melylyel megtisztelték. S valamint elnöki irodám gazdagnak is mint szegénynek nyitva volt úgy házaim ajtaja jövőre is az marad és nagy örömemre szolgál, ha valakinek tanácsot vagy útastást adhatok. Tartsa meg a Mindenható mindnyájukat állandó boldogság- és egészségben az életkor legvégső határáig, engem pedig tartsanak meg eddig is tapasztalt szeretetükben.

Csikszeredán, 1890. december 1-én.

Vajna Tamás,
cs. és k. kamarás ny. tsvszéki elnök.

Csikszeredai piaczi árjegyzék.

— Csikszereda november 26. —

Buza tiszta (hektoliterenként) 7 frt — kr. Buza közepes 5 frt 50 kr. Rozs 4 frt 25 kr. Arpa 3 frt 50 kr. Törökbuza 4 frt 75 kr. Zab 2 frt — kr. Bor 6 15 frt. Lenese 16 frt. Fuszulyka 14 frt — kr. Kásas 12 frt — kr. Burgonya 1 frt 50 kr. Marhahus (kilogrammonként) 30 kr. Sertésus 40 kr. Herjéshus 24 kr. Szalma (méterázsánként) — frt 70 kr. Széna mm. 2 frt 20 kr. Ókor párja 250 frt — kr. Telén párja 120 frt — kr. Faggyuyertya (kilogrammja) — frt 40 kr. Tüziá kbm. (1 méter) 2 frt 40 kr. Malacz darabja 1 frt 50 kr. Lud — frt 80 kr. Bány — frt — kr. Csirke párja 50 kr. 10 tojás 20 kr.

A kis lutri húzása.

Brüno, 1890. november 26.

36. 25. 32. 89. 70.

Felelős szerkesztő: **Dr. BOCSKOR BÉLA.**

Főmunkatárs: **VITOS MÓZES.**

Kiadó: **GYÖRGYJAKAB MARTON.**

Sz. 3693—1890. tkklvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyószentmiklósi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a gyergyószentmiklósi „Hitelintézet“ részvénytársaság végrehajthatónak gyószentmiklósi Gergely Sándor és társai végrehajtást szenvedők elleni 1000 frt tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbírószág) területén levő Gyergyószentmiklós és Gyergyó-Alfalu községek határán fekvő következő ingatlanokra: a gyergyószentmiklósi 3738. sztykben A. † 1. rdszra 18 frt, 2. rdszra 266 frt, a gyergyóalfalvi 826. számú tjkben A. † 1. rdszámra 1 forint, 2. és 3. rdszámokra 1 frt, 4. rdszámra 400 frt, 5. rdszámra 5 frt, 6. rdszámra 44 frt, 7. rdszámra 3 frt, 8. rdszámra 3 frt, 10. rdszámra 3 frt, 11. rdszra 9 frt, 12. rdszámra 4 frt, 13. rdszámra 35 frt, 14. rdszra 7 frt, 15. rdszámra 8 frt, 16. rdszámra 35 frt, 17. rdszámra 7 frt, 18. rdszra 16 frt, 19. rdszra 4 frt, 20. rdszra 6 frt, 21. rdszra 3 frt, 22. és 23. rdszámokra 5 frt, 24. rdszra 8 frt, 25. rdszámra 4 frt, 26. rdszámra 4 frt, a gyóalfalvi 1338. sztykben A. † 1. rdszámra 40 frt, az 1470. sztykben A. † 1. rdszra 160 frt, 2. rdszra 78 frt, 3. rdszra 18 frt, 4. rdszra 85 frt, a 2179. sztykben A. † 1. rdszámra 4 frt, 2. rdszámra 2 frt, 3. rdszra 2 frt, — és végre a 2689. sztykben A. † 1. rdszra 2 frt, és 2. rdszámra 5 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi január hó 7-ik napján délelőtti 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság irodájában és 1891. évi január 8-án Gyergyó-Alfalu község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyószentmiklóson, 1890. évi október hó 17-ik napján.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóságtól.

Szacsavay Imre,
kir. aljbíró.

Sz. 3372.—1890.

elekklvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szentmártoni kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lázár János végrehajthatónak Ferencz János (huszár) s társai végrehajtást szenvedők elleni 314 frt tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbírószág) területén levő Csiktusnádi község határán fekvő s a csiktusnádi 159 számú telekjkben 349, 350, 351, 352, 353 hrszám 945 frt 2000 hrsz 20 frt, 2235 hrsz. 17 frt, 2296 hrsz. 13 frt, 2550 hrsz. 2 frt, 2564 hrsz. 1 frt, 2581 hrsz. 4 frt 2754, hrsz. 21 frt, 2974, 2979 hrsz. 29 frt, 3210 hrsz. 3 frt, 3929 hrsz. 3 frt, 4420 hrsz. 7 frt, 4635 hrsz. 16 frt, 4968 hrsz. 10 frt, 5215 hrsz. 6 frt, 5505 hrsz. 2 frt, 6605 hrsz. 2 frt, 6631 hrsz. 2 frt, 6674, 6813 3 frt, 7310 hrsz. 5 frt 8602 hrsz. 3 frt, 9256 hrsz. 4 frt, 10619 hrsz. 2 frt 11551, 11552 hrsz. 5 frt, 13445 hrsz. 2 frt, 14429 hrsz. 6 frt, 15412 hrsz 2 frt, 15430 hrsz. 3 frt, 15901 hrsz. 11 frt, 17626 hrsz. 5 frt, 13596 hrsz. 5 frt, 10852, 10832 hrsz. 7 frt, 13108 hrsz. 3 frt, 15999, hrsz. 11 frt, 1122 hrsz. 2 frt 7480 hrsz. 2 frt 12527 hrsz. 9 frt, a 90 sztykben 172, 173 hrsz. 160 frt 4105, 4106, 4107, 4108, 4109, 4110, 4111, 4112, 4113, 4114, 4115, 4117 hrsz. 124 frt, a 771 sztykben 5950, 5951, 5952, 5953, 5954, 5954, 5955, 5956, 5957. hrsz. 48 frt a 811 számú sztykben 6657 hrsztól 6669 hrszig 7 frt, az 1174 sztykben 15313 hrsztól 15325 hrszig 15 frt, a 929 sztykben 12159 hrsztól 12176 hrszig 70 frt, a 143 sztykben 297, 298 hrsz. 168 frt, 447 hrsz. 3 frt, 1078 hrsz. 4 frt, 1197 hrsz. 4 frt, 1657 hrsz 20 frt, 2121 hrsz. 45 frt, 2273 hrsz. 22 frt, 2913 hrsz. 16 frt. 3032 hrsz. 1 frt 3070 hrsz. 1 frt, 3460 hrsz. 4 frt, 4253, 4393 hrsz. 5 frt, 4276 hrsz. 2 frt, 4308 hrsz. 1 frt, 4472 hrsz. 19 frt 4497 hrsz. 25 frt 5530 a 5532 hrsz. 2 frt, 5334, 5335 hrsz 2 frt, 5401 hrsz. 1 frt 5403 hrsz. 1 frt, 5405 hrsz. 3 frt, 5617 hrsz. 3 frt, 6069, 6070 hrsz. 2 frt, 6080 1 frt, 6085 hrsz. 1 frt 6092 hrsz. 1 frt, 6148 hrsz. 2 frt, 6575 hrsz. 3 frt, 7622 hrsz. 13 frt, 7683 hrsz. 6 frt, 7994 hrsz. 5 frt 8377, 8382 hrsz. 4 frt, 8379 hrsz. 5. frt, 8384, 8385 hrsz. 3 frt, 11347 hrsz. 2 frt, 11402 hrsz. 3 frt, 11696 hrsz 2 frt 12831 hrsz. 7 frt, 12873 hrsz. 5 frt, 12875 hrsz. 3 frt 12883 hrsz 4 frt, 13314 hrsz. 2 frt 13363 13364 hrsz. 18 frt, 13497, 13498, 13499 hrsz. 13511, 13512 hrsz. 15 frt, 13989 hrsz. 14 frt, 14463, 14514 hrsz. 4 frt, 14740 hrsz. 2 frt, 16283, hrsz 6 frt, 6527/3 hrsz. 2 frt, 16728 hrsz. 23 frt, a 2106 sztykben 4263 hrsz. 4 frt, 4387 hrsz. 5 frt, 9268 hrsz. 4 frt, 9766 hrsz. 3 frt, 13329 hrsz. 3 frt, 14598 hrsz 5 frt, a 2107 sztykben 13269, 13270 hrsz. 5 frt, 13633 helyr. szám alatt 2 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi december hó 20-ik napján d. e. 9 órakor Csik-Tusnádi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik törvényzcikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A csikszentmártoni kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Csikszentmárton, 1890. október 1-én.
Szakács,
kir. aljbíró.

Sz. 3922 - 1890.

Pályázati hirdetmény.

Csikmegye káson-alesiki járásában a Csikesatószeg, Szentimre, Szentkirály, Zsögöd Szentlélek és Mindszent községekből alakult

Ny. Györgyjakab Márton gyorssajtóján Csik-Szereda.

közegészségi körben Csikszentkirály székhelylyel a körorvosi állomás lemondás következtében már régebben üresedésbe jövén, ezen évi 900 frt fizetés, — ingyenes fuvar mellett, nappali 20, és éjszakai 30 krajcár látogatási díj, és orvosi látletekért fizetendő 50 krral javadalmazott állomásra, melyel a szegény betegek ingyenes gyógykezelése és havonként egyszer mindenik körközség hivatalos beutazása kötelességszerűen van egybekötve, — az 1886. évi XXII. tezik 82. §-a értelmében pályázat nyitattik — s felhivatnak pályázni kívánók, hogy az 1876 évi XIV. tcz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványait alólirtohoz folyó évi december hó 31-ig adják be.

A választás ideje a pályázati idő lejártá után fog kitűzteni.

A kásonalesiki járás főszolgabírójától. Csikszentmárton, 1890. november 16.

(2 3) **NAGY JÓZSEF,**
főszolgabíró.

A gyergyói járás főszolgabírójától.

Sz. 5371—1890. k. i.

Pályázat.

Csikmegye gyergyói járásába kebelezt Gyó-Remete, Várhegy és Salamás községekből alkotott 8000 lelket számláló egészségügyi körben a körorvosi állás üresedésbe jövén, annak betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

A körorvos székhelye Remete, 800 frt évi fizetéssel és természetbeni szabad lakással, a székhelyen 20 kr a költségekben pedig 30 kr látogatási díjjal, ezenfelül havonként egy körutra díjmentes fuvar állítatik a költségek részéről.

Felhívom mindazon évi gyakorlatot kimutatni tudó orvostudórokat, kik ezen állást elnyernyi óhajtják, mikép az oklevéllel, honossági bizonylattal, valamint az eddigi szolgálatot vagy gyakorlatot igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványait hozzáim 1890. évi december hó 20-ig adják be.

A további feltételek a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Gyergyó-Szentmiklóson, 1890. évi november 13-án.

NAGY TAMÁS,
főszolgabíró.

(3 3)

Beközönlvén a theázó-Idény, tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a Fisch-féle, több éveken át raktáron volt, 700 liternyi legfinomabb

ANANAS- és JAMAICA-RUMOKAT

— melyeket nagyon előnyös áron sikerült megvennem — eredeti beszerzési áron alul 30°-kal, és pedig literenként 1 frt 30 kr-ért a közönség rendelkezésére bocsátom.

Együttal ajánlom a raktáron levő többfajta finom THEE-ÁT, — elsőrendű **OSZUKROT** 42 kr. — **gőrczi M. A. R. O. N. T. I.** 32 krral kilogrammonként, — továbbá a már évek óta sikerrel produkált és közkelettségnek örvendő magyar **maus-tár,** valamint **cevíár-ra** is nagybecsű figyelmét felhívni bátorlankodom.

Alázatos tisztelettel
GÁL JÓZSEF.

(3--3)